

Valtion nuorisoneuvoston lausunto valtion talousarviosta vuodelle 2024

pääsihteeri Jenni Palomäki

10.11.2024

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

Taustaa

- **Nuorten tilannetta haastanut pitkään jatkunut epävarmuus:** Globaali turvallisuustilanne, ilmastomuutos, koronapandemian aiheuttama hyvinvointi- ja oppimisvaje.
- **Yksinäisyys on lisääntynyt merkittävästi:** Erityisesti tyttöjen sekä kohdennetun nuorisotyön palvelujen piirissä olevien nuorten kohdalla.

Määrärahojen muutokset

- Nuorisotyön momentin määrärahat (73,7 milj. euroa) ovat laskemassa vuoden 2023 määrärahatasosta:
 - Etsivä nuorisotyö **-2,4 milj. euroa** (TAE24 13 milj.)
 - Nuorten työpajatoiminta **-2 milj. euroa** (TAE24 14 milj.)
 - Nuorisoalan järjestöt **-600 000 euroa** (TAE24 18 milj.)
 - Nuorisoalan osaamiskeskukset **-1,9 milj. euroa** (TAE24 3 milj.)

Nuorisotyön tehtävä ja merkitys

- Edistää nuorten kasvua: itsenäistymisen **tuki**, yhteiskunnallinen **osallisuus**
- Nuoren tarpeet keskiöön
- Yhteisöllisyys ja kaveritaidot: vähentää **yksinäisyyttä**, ehkäisee **suurempia ongelmia** (jengiytyminen, syrjäytyminen, mt-ongelmat, jne.)
- **Yksilöllinen tuki** haastavassa tilanteessa: monimutkaiset koulutus- ja työelämäsiirtymät, elämän haasteet, muiden palveluiden piiriin

Nuoret ja nuorisotyö hallitusohjelmassa

- Tunnistettu koronan aikaansaama **nuorten hyvinvointi- ja oppimisvaje**
 - **Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden merkitys** nähdään tärkeänä ja niihin halutaan panostaa
 - Esimerkkinä etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta
- Valtion nuorisoneuvosto pitää **ristiriitaisena** hallitusohjelman kirjauksia ja talousarvioon esitettyjä toimia.

Keskeiset painotukset

- Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön rahoituksen vakiinnuttaminen turvaa matalan kynnyksen tuen pysyvyyttä: **Riittääkö 3 milj. euroa uuden työmuodon kehittämiseen ja juurruttamiseen?**
- E erityisen haavoittuvassa asemassa olevien nuorten tukeminen nuorisotyön keinoin: **etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta.**
- Nuorisojärjestöjen **edullinen** matalan kynnyksen toiminta luo mahdollisuuksia harrastaa: **leikkaamalla lisään eriarvoisuutta nuorten välillä.**

Kipupisteet

- **Vähentämällä rahoitusta evätään mahdollisuus nuorilta matalan kynnyksen apuun:** Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta auttavat ratkaisevalla tavalla NEET-nuoria kouluttautumaan ja työllistymään sekä ehkäisevät syrjäytymistä ja mielenterveysongelmia.
- **Palveluiden alueellinen saatavuus heikkenee:** Saako nuorisotyön palveluita jatkossa tasa-arvoisesti asuinpaikasta riippumatta?
- **Nuorisoalan rahoituksesta ei tulisi leikata:** Pidempiaikainen panostaminen pehmeisiin ja ennaltaehkäiseviin keinoihin on niin inhimillisesti kuin taloudellisestikin kannattavampaa.

Koordinoidumpaa nuorisopolitiikkaa

- Nuoriin kohdistuvia **leikkauksia tulisi tarkastella kokonaisuutena** eikä sektoreittain:
 - Etsivän nuorisotyön ja työpajojen leikkaukset kohdentuvat 18 vuotta täyttäneisiin nuoriin.
 - Lastensuojelun jälkihuollon ikäraja lasketaan kahdella vuodella.
 - Sosiaaliturvan leikkausten yhteisvaikutukset osuvat erityisesti 18-24-vuotiaisiin nuoriin
- Valtion nuorisoneuvosto peräänkuuluttaa **kokonaisvaltaista vaikutusten arviointia** sekä **kokonaisuudessaan koordinoidumpaa nuorisopolitiikkaa.**

Kiitos!

Valtion nuorisoneuvosto

Jenni Palomäki

jenni.palomaki@gov.fi

029 533 0277

Facebook: Valtion nuorisoneuvosto

LinkedIn: Valtion nuorisoneuvosto

Instagram: @tietoanuorista

